

ДРАГАН БОШКОВИЋ

ПИСАЛА БИ МИ УСРЕД НОЋИ

ПИСАЛА БИ МИ УСРЕД НОЋИ

Писала би ми усред ноћи,
негде с пута,
из неког напуштеног града на Јадрану,
са бензинске пумпе код Манчестера,
из gift-shop-а на аеродрому у Канзас Ситију,
или из Шпаније, где се паркирала у некој недођији,
да чује завијање андалузијских вукова.
Али најчешће би ми писала из свог дома,
током хладних, мирних вечери,
када се могло чути како звезде дишу.
Биле би то ноћне поруке,
звона усред ноћи
(свицкала би зелена лампица, чуло би се *ја-ки-ца*),
изненадне попут платна Ива Клајна,
ведре као плаветнило које вас може одвести било куда.

У моменту бих се разбудио,
смутио нескафу, запалио пљугу...
Тада смо причали о свему, свему...
О празној литици на обали Брајтона,
белим надгробним крстовима у фландријским пољима,
о нашој нерођеној деци,
или о Gang of Four,
о Богу, Богородици, о нама, нама...
И, тако често, писали бисмо о филмовима
(*Блејд Ранер, Кроз шаласе, Вајирене улице, Ајокалијса данас...*),

и о писцима:

Томасу Пинчону. Набокову. Бруну Шулцу. Латиноамериканцима.

„Гогољ је био Украјинац”, рекла је, наизглед ниоткуда...

Увек је и говорила ниоткуда,

али не било каквог ниоткуда,

већ оног парченцета вишеструког ниоткуда које би,

када би се погледало под одређеним углом на светлу,

постало однекуд.

Ја бих преузео „асоцијацију”,

и, клик, фијуууу,

као два изанђала тенор-саксофона која размењују рифове,

импровизовали бисмо до свитања.

Послала ми је поруку са боливијских планина,

где је Матео Гил снимао *Blackthorn*.

Ваздух је тако разређен у Андима,

али она је то добро подносила.

Рекла је да ће ми донети пончо,

црни са пругама боје рђе.

У тим планинама, крај логорске ватре,

певала је старе песме

које су писали сломљени, заљубљени, мушкарци,

у Њујорку је са уличним свирачем ћутала *Somewhere over the*

Rainbow...

Умотана у ћебенце, ноћу је лутала Магелановим облацима.

Била је у покрету и док је седела.

Ставила би стару акустичну гитару на задње седиште свог

камионета,

можда повела и свог пса

(није умела да свира гитару, није имала камионет, ни пса!)

али сасвим сигурно би понела књиге

(никада их није носила),

и свеску, и оловку,

иако никада ништа није написала.

Волела је да се спакује и крене, брзо,

не осврћући се за собом.

Волела је да оде негде где заиста није желела да оде,

па како се заломи.

Волела је да се мази, дуго, дуго...

Зиме 2020, срели смо се у Даблину
(у: Dirty Old Town-у),
где се осећала као код куће.
Обожавала је Бекета,
чију је слику држала на зиду поред своје наталне карте.
Тога дана смо видели наочаре Џејмса Џојса,
а увече смо се придужили музичарима у локалном пабу, „Калдрма”,
са друге стране реке.
Док смо весело тетурали преко моста,
рецитовала ми је максиме из Рамајане...
Обећала је да ће ме једном одвести тамо,
далеко,
на Исток.

Временом је престала да путује.
Посећивао сам је у њеном дому, читали смо и причали,
ја се блесавио, она се суочавала са даровима свога живота.
Њена, мала шака,
са тетоважом чакре између палца и кажипрста,
била је ослоњена на сто.
Та тетоважа је сувенир наших младалачких дана;
мој је: млад месец на левом колену.

Није ме одвела тамо,
рекла је: „Жао ми је”,
а ја сам се само смешио,
па толико пута смо тамо били, заједно:
Без речи, затворених очију,
лутали смо, тим, њеним, нашим Далеким Истоком,
седели на земљи, шушкали се у његовој прабини,
као шафран жутој, риђој,
чак боје златно-зеленог стакла,
и онда, одједном, неприродно плавој.
„Плави песак, Dorothy”, рекох...
„Плаво је све, Гале мој”, рекла је,
„...а песме које нисмо написали,
оне имају негледане боје.”

Имали смо своју рутину.
Будили смо се истовремено,
тако лако спремали за нови дан:
кафа, залагај воћа, интегрални кекс...
Онда свако својим путем, у своје песме...

После пауза,
седење на тераси,
неки алкохол у чаши
(вотка, домаћа брља, лоза, шта ли!?),
очи су бежале, ка небу, и даље,
а само смо све дубље тонули једно у друго.

Тада нисмо причали.
Никада нам није било непријатно у тишини
која је,
увек добродошла,
само продужетак нашег бескрајног разговора.
Наш однос није био дефинисан
са оних неколико момената безбрижне зрелости.
Били смо заљубљени,
у добром или лошем расположењу,
нисмо припадали себи,
били смо своји.

Увек када сам одлазио, читала би Пруста.
Не, није читала ништа,
болело ју је што везујем пертле на патикама...

Да, то вече је било испуњено светлошћу.
Отишла је у кревет, под ћебенце,
и заспала мирним сном
(Мир теби, једино мое!),
сном који ју је довео до тренутка без сведока:
тада је престала да удише исти ваздух са мном.
Киша је падала, баш као што би волела,
да би сакрила сузе.

Нисам био ту.
Стајао сам испред уснуле Цркве Светог Спаса, у Пољској,
колосалне, племените цркве која шикља из земље.
Киша је падала и скривала сузе.
Знао сам да ништа не може ни мтм да нас раздвоји,
био сам код ње:
међу полицама са књигама и Ешеровим репродукцијама,
у њеном загрљају,
њене црвене дубоке чизме уз зид, испод прозора,
одакле је гледала све оно што се видети не може:
Somewhere over the Rainbow.

Седео сам на тепиху,
посежући за оном истетовираном, малом шаком.

Једном давно,
послала ми је дугачко писмо.
Писала ми је о сну за који се надала да ће заувек трајати.
„Она сања живот”, рекох Богородици у цркви.
„Среди јој то, молим те!
Нека јој се отвори она књига плаветнила,
неће јој требати ни трпезаријски сто,
ни корице не мора да има,
ни слова, листове,
ништа јој неће требати, ништа...”

Упутио сам се ка немачкој граници...
На отвореној књизи неба сијала је чакра, не млад месец:
плави кажипрст и палац су ме држали за руку.
А ја сам, усред ноћи, у себи,
само дозивао, дозивао, дозивао њено име.